



با حضور اعضای شورای عالی حوزه‌های علمیه

اولین اجلاس‌یه رؤسای شوراهای استانی حوزه‌های علمیه برگزار شد

اجلاس‌یه رؤسای شوراهای استانی حوزه‌های علمیه، با حضور اعضای شورای عالی حوزه‌های علمیه، با هدف هم‌فکری و تعامل به منظور تبیین راه‌های استفاده بهینه از ظرفیت‌های این شوراها برگزار شد و حاضرین به بیان دغدغه‌ها، چالش‌ها، مشکلات و تجربیات موفق خود پرداختند.

ترکیب نامناسب اعضا؛ ۳) شخص‌محوری و وجودداشتن فضای گفت‌وگوی آزاد؛ ۴) ضعف در فرایندها از جمله برگزاری نامنظم جلسات، عدم پیگیری مصوبات و انجام‌نشدن کارشناسی لازم؛ ۵) تمرکز بر امور عمرانی و جزئی به‌جای پرداختن به مسائل کلان حوزه.

وی در پایان سخنان خود خواستار ارائه صریح پیشنهادات و نقطه‌نظرات توسط رؤسای شوراهای استانی شد.

• همه مطالبات رؤسای شوراهای استانی مورد بررسی قرار خواهد گرفت

آیت‌الله علیرضا اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیه کشور نیز با اشاره به وظیفه خطیر حوزه‌های علمیه در عصر حاضر اظهار کرد: در دنیای پیچیده‌ای قرار داریم که هم باید تراث حوزه حفظ شود و هم پاسخگوی بی‌نهایت مسئله جدید باشیم. برای ما بسیار مهم است که نمایندگان ولی فقیه و مسئولین شوراهای استانی، کار حوزه علمیه را کار خود بدانند و در اولویت اول خود قرار دهند؛ چراکه ما اولاً و بالذات روحانی هستیم.

مدیر حوزه‌های علمیه، با اشاره به مصوبات شورای عالی و طرح‌های مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، خاطرنشان کرد: مطمئن باشید آنچه در شورا تصویب شده و در مدیریت دنبال می‌شود، به‌قدر وسیع، کارهای مطالعاتی روی آن صورت گرفته است.

وی با بیان اینکه تمامی نکاتی که توسط رؤسای شوراهای استانی حوزه‌های علمیه مطرح شد، مورد بررسی قرار خواهد گرفت، تصریح کرد: همه مطالبات را در جلسه شورای معاونان بررسی خواهیم کرد و تقاضا داریم که اگر نکته‌ای وجود دارد، حتماً منعکس شود.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه در ادامه، به تبیین برخی از اقدامات مدیریت حوزه‌های علمیه در موضوعات مختلف از جمله طرح امین، کارویژه‌های روحانیت، طرح آمایش، تقویت مساجد و اثرگذاری در متون تحصیلی آموزش و پرورش، پرداخت.

• متأسفانه کمتر به چالش‌های اساسی پرداخته‌شده‌است

آیت‌الله جواد مروی، دبیر دوم شورای عالی حوزه‌های علمیه نیز، با بیان اینکه شوراهای استانی ظرفیت بسیار مهمی برای تدبیر شئون روحانیت در استان‌ها دارند، افزود: شوراهای استانی ظرفیت مهمی برای رصد عملکرد حوزه علمیه و مدیر استان دارند.

وی مطلوب‌نبودن خروجی شوراهای استانی و توجیه‌نبودن مسئولین این شوراها نسبت به برخی از سیاست‌گذاری‌ها و تصمیمات گرفته‌شده را علت برگزاری این اجلاس‌یه عنوان کرد و ادامه داد:

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای عالی حوزه‌های علمیه، اجلاس‌یه رؤسای شوراهای حوزه‌های علمیه در استان‌ها با حضور اعضای شورای عالی حوزه‌های علمیه، ۳ دی‌ماه در سالن همایش‌های مجتمع فرهنگی اقامتی ولایت مشهد مقدس برگزار شد.

• به‌جز تحصیل رضای خدا نباید هدف دیگری داشته باشیم

در این اجلاس‌یه، آیت‌الله محمدمهدی شب‌زنده‌دار، دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه، در تبیین هدف از برگزاری این مراسم، اظهار کرد: غرض از تشکیل این جلسه، در حقیقت بالنده‌ترشدن شوراهای استانی و همچنین شورای عالی حوزه‌های علمیه است.

وی افزود: در این جلسه لازم است به وظایف و اختیارات شوراهای استانی توجه شود تا ببینیم، چه‌مقدار از اهداف و آرمان‌های ایجاد این شوراها محقق شده و چه پیشنهاداتی برای بالنده‌ترشدن آن‌ها وجود دارد.

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه بیان کرد: خداوند متعال در قرآن می‌فرماید: ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ همچنین می‌فرماید: ﴿إِنَّا خَلَقْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ و ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْثَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾.

وی ادامه داد: براساس این سه آیه مبارکه، انتظار خدای متعال این است که ما «أَحْسَنُ عَمَلًا» باشیم؛ بنابراین «حَسَنُ عَمَلٍ» هم کفایت نمی‌کند و باید کاری کنیم که در سنجش اعمال، درکارنامه ما نوشته شود: «هُوَ أَحْسَنُ عَمَلًا».

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، در تبیین راهکار «أَحْسَنُ عَمَلًا»‌شدن بیان کرد: برای «أَحْسَنُ عَمَلًا» شدن، هدف و نیتی به‌جز تحصیل رضای خدای متعال نباید باشد. اولین شرط لازم برای «أَحْسَن» شدن یک عمل، پیراستگی از ریاست. انسان باید وظیفه خود را بشناسد و برای خدا به آن وظیفه قیام کند.

وی با اشاره به این حدیث پیامبر اکرم ﷺ که «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ إِذَا عَمَلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يُقَيِّئَهُ»، اضافه کرد: انسان باید دقت کند که تا جایی ممکن، عمل او از ناقص پیراسته باشد؛ بنابراین ملاک باید این باشد که آن‌طور که مسئولیت‌ها اقتضا می‌کند، وظایف انجام شود.

آیت‌الله شب‌زنده‌دار در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به نظرسنجی انجام‌شده از اعضای شوراهای استانی حوزه‌های علمیه، پنج مسئله زیر را از مهم‌ترین آسیب‌های عنوان‌شده توسط اعضای شوراهای استانی برشمرد:

۱) فقدان ابزارهای نظارتی و اجرایی مؤثر؛ ۲)

جلسه مشترکی برگزار نشده، از همین رو بوده است. وی خطاب به مسئولان شوراهای استانی اظهار کرد: مسئولان شوراهای استانی باید با سایر اعضا تعامل داشته باشند و زمینه را برای اظهار نظر دیگر اعضا فراهم کنند.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه افزود: استان در دستان شماست. باید بدانید که چه کمبودهایی دارید و برای جبران آن برنامه‌ریزی کنید. انتظار نداشته باشید که کسی از بیرون مشکلات شما را حل کند. تجربه نشان داده است که خداوند به کسانی که فعالانه عمل کنند، کمک می‌کند و خیرین نیز به کمک آن‌ها می‌آیند.

حوزه علمیه هیچ‌گاه درخشش کنونی را نداشته‌است

وی با بیان اینکه حوزه علمیه هیچ‌گاه درخشش کنونی را نداشته است، گفت: در فقه، اصول، فلسفه و کلام فضلالی خوبی داریم و حوزه علمیه اکنون بسیار فاخر است. باید همواره شرایط را رصد کنیم و اگر نیاز است، در مصوبات اصلاحاتی انجام دهیم.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با اشاره به دانش‌آموختگان حوزه و دانشگاه، تأکید کرد: باید با این افراد ارتباط گرفت و از ظرفیت آن‌ها استفاده کرد.

• نیروی انسانی حرف اول را می‌زند

آیت‌الله محمود رجبی عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه هم، با اشاره به اهمیت نیروی انسانی، ابراز کرد: گرچه در هر کاری عوامل مختلفی مؤثر است؛ اما نیروی انسانی حرف اول را می‌زند و در موضوع بحث ما، یک جنبه رؤسای شوراهای استانی هستند که کار را اولویت اول خود بدانند.

وی با بیان اینکه شوراهای استانی در فضای فرهنگی استان می‌توانند بسیار مؤثر باشند، اظهار کرد: اگر بخواهیم موفق باشیم، حتماً باید یک برنامه سالانه در خود استان تهیه شود. اگر یک برنامه زمان‌مند، هدفمند و قابل ارزیابی داشته باشیم، بسیاری از نقایص قابل حل است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، با اشاره به ضرورت ارتباط مستمر اعضای شوراهای استانی با شورای عالی و مدیریت حوزه‌های علمیه، اظهار کرد: اگر موارد به‌طور منظم منتقل شود، مشکلات حل می‌شود؛ اما پراکندگی مانع این است که نگاه تحولی رخ دهد.

وی پیام «حوزه پیشرو و سرآمد» را نعمت بسیار بزرگی برای حوزه‌های علمیه عنوان کرد و افزود: آنچه مهم است، توجه ویژه به این پیام و به‌ویژه بحث تبلیغ است که رهبر معظم انقلاب فرمودند: تبلیغ باید اولویت اول حوزه باشد.

سرمایه‌گذاری ویژه در هویت، اخلاق، معنویت

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با بیان اینکه باید برای طلاب در سه عرصه اخلاقی، علمی و بصیرتی آموزش‌هایی لحاظ شود، اظهار کرد: باید روی مسئله هویت و اصالت اخلاق و معنویت سرمایه‌گذاری ویژه کنیم. اگر این‌گونه نباشد، رسالت سربازی امام‌زمان علیه‌السلام محقق نشده است.

وی دانشگاه و آموزش و پرورش را دو نهاد مهم و آینده‌ساز توصیف و بیان کرد: هرچه می‌توانیم باید روی این دو سرمایه‌گذاری کنیم و نسبت به این دو همت ویژه داشته باشیم؛ به‌خصوص راجع به مسائل بصیرتی.

• فضای مجازی، مانع رشد معنوی طلاب

آیت‌الله محمدرضا ناصری رئیس شورای حوزه علمیه استان یزد نیز در این اجلاس‌یه، خواستار ساماندهی حضور طلاب در مدارس آموزش و پرورش شد و ضمن تأکید بر ضرورت حفظ ارتباط حوزه علمیه با این دسته از طلاب، ابراز کرد: اگر طلاب حاضر در آموزش و پرورش ساماندهی نشوند، حوزه بسیاری از افراد خوب و خوش‌استعداد خود را از دست خواهد داد.

نماینده ولی فقیه در استان یزد، با اشاره به لزوم برنامه‌ریزی جهت رشد معنوی طلاب، فضای مجازی را از موانع رشد معنوی طلاب ارزیابی و خاطرنشان کرد: مسئله تهذیب در حوزه بسیار حائز اهمیت است.

• حوزه علمیه در ۳۰ سال گذشته به‌اندازه ۳۰ سال پیش‌رفت داشته‌است

استاد علی‌اکبر رشاد، رئیس شورای حوزه علمیه استان تهران هم در این اجلاس‌یه، برگزاری این جلسه را نشان‌دهنده توجه شورای عالی حوزه‌های علمیه به شوراهای استانی دانست و ابراز کرد: از این اقدام خوب تشکر می‌کنم و تقاضا می‌کنم که این اجلاس‌یه به‌صورت سالانه تکرار شود.

وی شورای حوزه علمیه استان تهران را اولین شورای استانی حوزه‌های علمیه عنوان و اظهار کرد: غالباً مسائل اجرایی در شورا مطرح می‌شود و کمتر به مسائل کلان پرداخته می‌شود که شاید علت آن این است که شوراهای استانی بازخواست نمی‌شوند.

• گزارش خبری

وی با اشاره به سابقه حوزه علمیه تهران بیان کرد: حوزه علمیه تهران حدود ۱۵۰ مرکز علمی، قریب به ۱۲ هزار طلبه و حدود ۱۵۰۰ استاد دارد.

استاد رشاد با بیان اینکه حوزه علمیه در ۳۰ سال گذشته به‌اندازه ۳۰۰ سال پیش‌رفت داشته است، مسئله مدارک حوزوی، تحصیل غیرحضوری طلاب، جذب طلاب به آموزش و پرورش و کم‌رنگ‌شدن هویت طلبگی را از جمله چالش‌های مهم پیش روی حوزه‌های علمیه ارزیابی کرد.

• ضرورت حمایت از فعالیت‌های رسانه‌ای

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن عاملی، رئیس شورای حوزه علمیه استان اردبیل هم، با تأکید بر لزوم تمرکز شورای عالی حوزه‌های علمیه بر سیاست‌گذاری، از تمرکز چهره‌های سرشناس، علمای بزرگ و طلاب در شهر مقدس قم انتقاد کرد و بر ضرورت تمرکز زدایی از حوزه علمیه قم تأکید نمود.

نماینده ولی فقیه در استان اردبیل، با تأکید بر ضرورت ایجاد منابع مالی پایدار برای حوزه‌های علمیه گفت: اگر منابع پایدار وجود نداشته باشد، نمی‌توانیم با سایر مراکز علمی دنیا رقابت کنیم.

امام جمعه اردبیل اصلی‌ترین وظیفه حوزه علمیه را تبلیغ و تبیین حکیمانه دین معرفی کرد و ضمن انتقاد از کمبود روحانی در مناطق روستایی، این مسئله را سبب محرومیت مردم از تربیت دینی دانست.

وی با اشاره به ضرورت حمایت از فعالیت‌های رسانه‌ای خاطرنشان کرد: معاونت تبلیغ باید متناسب با تجهیزات مورد نیاز برای تبلیغ نوین تجهیز شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین عاملی، با اشاره به اقدامات حوزه علمیه اردبیل در آموزش زبان خارجی به طلاب، گفت: حوزه علمیه از جهت بین‌المللی باید برای نشر کلام اهل بیت علیهم‌السلام فعالیت کند.

وی ضمن اشاره به نفرت‌پرکنی‌های دشمنان علیه جمهوری اسلامی ایران، تصریح کرد: کشور به یک جنگ روانی دچار شده و جمهوری اسلامی هیچ یار و یاوری ندارد؛ بنابراین حوزه علمیه نباید فقط تماشا کند.

• شوراهای استانی

بازوان شورای عالی حوزه‌های علمیه هستند

حجت‌الاسلام والمسلمین غلامعلی صفایی بوشهری، رئیس شورای حوزه علمیه استان بوشهر نیز، با بیان اینکه شورای عالی مغز متفکر و تصمیم‌ساز حوزه علمیه است، عنوان کرد: شورای عالی جایگاه خطیر و مهمی دارد و شوراهای استانی، بازوان این مجموعه هستند.

نماینده ولی فقیه در استان بوشهر، با پیشنهاد برگزاری جلسات شورای عالی با حضور اعضای شوراهای استانی، ابراز کرد: ارتباط شورای عالی با استان‌ها، یک ضرورت است و انقطاع از آن، خسارت‌هایی داشته و خواهد داشت.

وی خواستار تدوین سند چشم‌انداز برای هریک از شوراهای استانی متناسب با شرایط حوزه علمیه آن استان شد و اظهار کرد: این مسئله برای انسجام برنامه‌ها متناسب با نیازهای آمایشی هر استان، یک ضرورت است.

امام جمعه بوشهر با اشاره به شرایط پیچیده فرهنگی در استان‌های مرزی بیان کرد: تهاجم فرهنگی به‌ویژه تهاجم علیه دین را در سطح استان‌ها مشاهده می‌کنیم و این‌قدر فشار بر جامعه از جهت ابتدال و انحراف بالا رفته که سطح تهاجم به دبستان‌های مارسیده است.

وی در پایان سخنان خود بر لزوم آسیب‌شناسی نسبت به کاهش انگیزه تحصیلی و تهذیبی تأکید کرد.

• جدایی حوزه‌های علمیه استان‌ها

از حوزه علمیه قم ممکن نیست

حجت‌الاسلام والمسلمین رسول فلاحتی گیلانی، رئیس شورای حوزه علمیه استان گیلان هم، با اشاره به نظریه جدایی حوزه‌های علمیه استان‌ها از حوزه علمیه قم ابراز کرد: زمانی برخی این نظریه را مطرح می‌کردند که باید امور به استان‌ها واگذار شود؛ اما با شرایط فعلی این مسئله میسر نیست.

نماینده ولی فقیه در استان گیلان، با اشاره به ضرورت تجدید نظر در شیوه‌های آموزشی فعلی و تأکید بر ضرورت توجه طلاب به علوم حوزوی و مسائل روز، افزود: طلبه اگر در علوم حوزوی کار کند، می‌تواند اثرگذار باشد و آیت‌الله مصباح و شهید مطهری رحمته‌ما نمونه‌های موفق این امر هستند.

• لزوم تقسیم‌کار

میان حوزه‌های علمیه استانی و حوزه علمیه قم

حجت‌الاسلام والمسلمین لطف‌الله دکّام رئیس شورای حوزه علمیه استان فارس نیز، با بیان اینکه باید در شیوه مدیریت حوزه به توافق برسیم، تصریح کرد: یکی از بحث‌های اساسی این است که آیا مدیریت حوزه متمرکز باشد یا اینکه مأموریت‌هایی برای استان‌ها تعیین شود و کار آن قسمت را به خود استان محول کنیم؟

وی افزود: عمده ذهنیت در ابتدا این بود که مدیریت حوزه‌ها در کل کشور متمرکز شود؛ اما با توجه به نیازهای زیاد جامعه، باید تقسیم‌کاری میان حوزه‌های علمیه مختلفی که ذیل حوزه علمیه قم تعریف می‌شوند، صورت پذیرد و اجازه داده شود، خودشان آن وظایف را انجام دهند.

نماینده ولی فقیه در استان فارس، ضمن انتقاد از کمبود مبلغ و تمرکز حضور طلاب در شهر مقدس قم، ادامه داد: اگر حوزه‌های علمیه استانی را به‌گونه‌ای سامان دهیم که بتوانند نیازهای مبلغان را خودشان سامان دهند، این مسئله خیلی راحت‌تر حل خواهد شد.

ادامه در صفحه ۹